Р.З. Хайдарова, Г.М. Ахметзянова,
Л.А. Гиниятуллина

ТАТАР ТЕЛЕ

Укытучылар өчен методик кулланма

5

«Татармультфильм»

Р. З. Хәйдәрова, Г. М. Әхмәтҗанова,
Л. Ә. Гыйниятуллина

ТАТАР ТЕЛЕ

5 нче сыйныф

Укытучылар өчен методик кулланма

*Татарстан Республикасы
Мәгариф һәм фән министрлыгы
тарафыннан тәкъдим ителә*

Казан
2025

УДК 81.432.3-99(=411.2)я72
ББК 811.512.145(073.5)
Х18

Фәнни редакторы
Р. З. Хәйдәрова,
педагогика фәннәре кандидаты, доцент

Охраняется действующим законодательством об авторских и смежных правах (Гражданский кодекс РФ, ч. 4, гл. 70). Воспроизведение всего издания или его части на любых видах носителей запрещается без письменного разрешения издательства.

Хайдарова, Р. З. и др.
Х18 Государственный (татарский) язык Республики Татарстан: Татар теле. 5 класс: методическое пособие для учителя к учебнику для общеобразовательных организаций основного общего образования (для обучающихся, не владеющих татарским языком) / Р. З. Хайдарова, Г. М. Ахметзянова, Л. А. Гиниятуллина. – Казань: Татармультфильм, 2025. – 48 с.

ISBN 978-5-906508-50-8

УДК 81.432.3-99(=411.2)я72
ББК 811.512.145(073.5)

ISBN 978-5-906508-50-8

© «Татармультфильм» нәшрияты, 2025
© Хәйдәрова Р. З., Әхмәтҗанова Г. М., Гыйниятуллина Л. Ә., 2025

5 нче сыйныфта «Татарстан Республикасы дәүләт (татар) теле» фәнен укыту өчен төзелгән «Татар теле» укыту-методик комплекты белән эшләү үзенчәлекләре

Федераль дәүләт стандартларында белем бирү системасының төп үсеш юнәлеше – **системалы-эшчәнлекле юнәлеш (системно-деятельностный подход)**, ә системаны барлыкка китерә торган төп компонент – **нәтиҗә: шәхси, метапредмет, предмет нәтиҗәләре** дип билгеләнелә. Стандартларда күрсәтелгән бу концептуаль методологик күрсәтмә рус телле балаларга татар теле укыту системасын оештыруның да нигезе булып тора.

Рус телендә сөйләшүче укучыларга татар телен дәүләт теле буларак укытуның төп максаты – укучыларның рухи һәм әхлакый үсешен тәэмин итү, аларның күпмилләтле җәмгыятьтә милләтара мөнәсәбәт культурасын формалаштыру, башка халыкларга карата хөрмәт хисе, мәдәниара диалогка осталык кебек универсаль күнекмәләр булдыру, татар телен дәүләт теле буларак укыту телне **аралашу** чарасы буларак үзләштерүне тәэмин итү, көндәлек тормышта, полиэтник җәмгыятьтә **үзара аңлашу** һәм **хезмәттәшлек** итү күнекмәләрен формалаштыру. Шулай ук укучыларның фикер йөртү, интеллектуаль һәм иҗади сәләтләрен үстерү; уку эшчәнлеген оештыруның нигезе булган универсаль уку гамәлләрен формалаштыру, аларны мөстәкыйль уку эшчәнлегенә әзерләү.

Татарстан Республикасы мәктәпләре өчен төп гомуми белем бирү баскычында татар теле фәнен укытуга **372 сәгать** вакыт бирелә. Базис укыту планында 5 нче сыйныфта атнага 3 сәгать исәбеннән **102 сәгать** каралган.

Бишенче сыйныфта укучы рус телле балаларга тәкъдим ителгән укыту-методик комплекты (УМК) түбәндәге компонентлардан тора:

1. Дәреслек.
2. Укытучы өчен методик ярдәмлек:
– календарь-тематик план;
– ишетеп аңлау күнегүләре;
– контроль-үлчәм материаллары.

УМКга эчтәлек сайлау Россия мәгариф министрлыгының 18.05.2023 елгы 372 номерлы «Төп гомуми белем бирүнең федераль белем бирү программасын раслау турында»гы боерыгына (теркәлү вакыты: 12.07.2023 ел, №74229) һәм тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына нигезләнде.

Телгә аралашу аша өйрәтү принцибының нигезендә дәреслеккә сайланган эчтәлекнең укучыларның яшь үзенчәлекләренә, теләк-омтылышларына, аралашу ихтыяҗларына туры килүе мәҗбүр. Шушы психологик, педагогик таләпләр үтәлгәндә генә, уку материалын кабул итүдә укучыда актив фикри эшчәнлек башлана, үз фикерен әйтү теләге туа, укучы табигый рәвештә уку эшчәнлегенә тартыла. Ягъни укучыда укытучы кушканга түгел, ә үз теләге, үз ихтыяры белән табигый рәвештә сөйләм эшчәнлеге башлана.

Дәреслеккә түбәндәге аралашу темалары кертелде: «Без мәктәптә» («Без дәрестә»), «Мин – өйдә булышчы» («Минем гаиләм»), «Дуслар белән күңелле», «Безнең бәйрәмнәр» («Гаилә бәйрәмнәре, традицияләр», «Бүләкләр, котлаулар», «Кунакта», «Сабантуй бәйрәме»), «Татарстан – туган җирем» («Туган илем»), «Туган ягым табигате» («Хайваннар дөньясында»), «Без спорт яратабыз» («Сәламәтлек һәм спорт», «Яраткан шөгыльләр») «Без юлда» («Транспортта»). Тематик планнарда темаларның эчтәлеге киңәйтелеп, федераль эш программасына тәңгәллеге күрсәтеп барылды.

Федераль эш программасына нигезләнеп, дәреслеккә грамматик материал түбәндәгечә кертелде:

– исемнәрнең берлек һәм күплек санында килеш белән төрләнеше;

– исемнәрнең берлек һәм күплек санда тартым белән төрләнеше;

– вакыт (былтыр, быел, иртән, көндез, кичен), охшату-чагыштыру (татарча, русча, инглизчә) рәвешләре;

– берлек һәм күплек сандагы II зат боерык фигыльнең барлык һәм юклык формалары: бар! – барыгыз! (ба́рма! – ба́рмагыз!);

– берлек һәм күплек сандагы I, II, III зат билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлык һәм юклык формалары;

– III зат билгесез үткән заман хикәя фигыльнең берлек сан формасы;

– фигыльнең инфинитив формасын модаль сүзләр (*кирәк, кирәкми, ярый, ярамый*) белән сөйләмдә куллану;

– *өчен, шикелле* бәйлекләрен сөйләмдә куллану;

– *янында, өстендә, астында, эчендә* бәйлек сүзләре;

– теркәгечләр;

– *минемчә, синеңчә* кереш сүзләрен сөйләмдә куллану.

Моннан тыш, алдагы сыйныфларда өйрәнелгән лексик-грамматик материал даими рәвештә кабатланып барылды.

Рус телле балаларны татар сөйләменә коммуникатив технология нигезендә өйрәтү **дәреслекләренең төзелеше цикллылыкка** корылган.

Цикл – уку материалын диалогик, монологик, ягъни мөстәкыйль сөйләм дәрәҗәсенә җиткерү өчен кирәк булган дәресләр. Ягъни өйрәнелгән лексик-грамматик материал тану дәрәҗәсендә генә калмыйча, сөйләмдә мөстәкыйль кулланылу дәрәҗәсенә җиткерелергә тиеш. Дәрес тибы буенча бу дәресләр текст алды дәресләре: **лексик күнекмәләр формалаштыру** (ЛКФ) һәм **грамматик күнекмәләр формалаштыру** (ГКФ); текст өстендә эш дәресләре: **лексик күнекмәләрне камилләштерү дәресе** (ЛКК), **грамматик күнекмәләрне камилләштерү дәресе** (ГКК), **диалогик/монологик сөйләм дәресләре** (Д/МС) дип атала. Бу дәресләр циклында өйрәнелгән лексика һәм грамматика турыдан-туры текстта кабатлана, төрле бәйләнешләргә керә, ягъни лингвистик материалны сөйләмдә куллану камилләшә. Тексттан соң булган этапта текст эчтәлеге буенча диалогик-монологик сөйләмгә чыгу дәресләре оештырыла, укучылар материал эчтәлеге буенча спонтан сөйләм – **татарча аралашу этабына чыгалар.**

Психологлар, методистлар фикеренчә, материалны кат-кат кабатлап, ятлап өйрәнүгә караганда, аралашу ситуацияләрендә сөйләм бурычына тәңгәл килгән лексик-грамматик материалны укучыларның мөстәкыйль комбинацияләп сөйләшүе – тел өйрәнүдә күп мәртәбә нәтиҗәлерәк алым. Шуңа күрә дәреслектә эчтәлекне мөстәкыйль сөйләмгә җиткерү өчен сөйләми (речевые) күнегүләр: диалоглар, ситуатив күнегүләр, иҗади биремнәр еш кулланылды. Дәреслектәге күнегүләрдән тыш, укытучылар түбәндәге методик ярдәмлеккә мөрәҗәгать итә алалар: «Мин татарча сөйләшәм. Я говорю по-татарски». Сборник ситуативных упражнений для русскоязычных учащихся. Авт.: Р. З. Хайдарова, Г. М. Ахметзянова, Л. А. Гиниятуллина. Наб. Челны, 2019.

Телне аралашу ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, укучылар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен шундук тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм тел өйрәнү процессының мотивлашкан булуы тәэмин ителә.

Укучыларның сөйләми активлыгын булдыруда шулай ук уку эшчәнлеген оештыруның **эш режимнарын** дөрес оештыру да бик мөһим. Дәреслектә федераль дәүләт стандартларының таләпләренә туры килгән **парларда, төркемнәрдә, индивидуаль эшләү өчен биремнәр** һәм **иҗади** биремнәр **киң урын алды**. Алар дәреслектә аерым шартлы билгеләр белән күрсәтелә барды.

Укытучы өчен **методик ярдәмлеккә** ишетеп аңлау күнегүләре (аудирование), федераль эш программасы нигезендә төзелгән календарь-тематик план, һәр тема буенча контроль һәм үзконтроль материаллары кертелде.

1) Ишетеп аңлау күнегүләре – һәр дәрестә, дәреснең төрле этапларында кулланылырга тиешле сөйләм эшчәнлеге. Ишетеп аңлау күнегүләренә таләпләр федераль эш программасында киң яктыртылу сәбәпле, методик ярдәмлектә дәрес темалары буенча күнегүләрнең үзләрен бирү белән чикләнелде.

2) Тәкъдим ителгән **тематик план** ел дәвамында өйрәнәсе материалның дәресләргә бүленешен күрсәтә. Һәр дәреснең коммуникатив максаты тематик планда аерым графада күрсәтелә барды, шуңа күрә дәрес планы, дәреснең структур этапларын планлаштырганда, аңа игътибар итү аеруча мөһим.

Федераль эш программасы бүлекләренең эчтәлеге тулысынча дәреслеккә һәм тематик планга салынды, аның үтәлеше күрсәтелә барды. Федераль эш программасы бүлекләренең эзлеклелеге белән дәреслектәге, тематик пландагы эчтәлек бирелеше эзлеклелеге тәңгәл килмәгән очракта да, **дәреслектәге һәм тематик пландагы дәресләр бирелешенең эзлеклелеген алыштырырга тәкъдим ителми**, чөнки федераль эш программасы нигезендә төзелгән дәреслек эчтәлегенең үзара бәйләнеше, системалылыгы бозыла.

3) Укыту процессының уңышлылыгына тәэсир итә торган әһәмиятле факторларның берсе – ул укучыларның белемен **контрольгә** алу. Билгеле булганча, **контроль** укыту барышын көйли, ягъни, контрольгә карап, укытучы үз эшчәнлеген оештыра. Методика фәне билгеләгәнчә, укучыларның ятлаганны сөйли белүләре, аерым сүзләрне, җөмләләрне тәрҗемә итә белүләре, яисә грамматик категорияләрне аңлый алулары гына **контроль объекты** була алмый. Укучының, өйрәнелгән лексиканы һәм грамматиканы кулланып, программа темалары буенча **мөстәкыйль аралаша алуы** контрольнең **төп объекты** булып тора. Календарь-тематик планның коммуникатив максат графасында дәресләр өчен күрсәтелгән **предмет нәтиҗәләре, ягъни тема буенча сөйләшә белү күләме** укучыларның белем дәрәҗәләрен контрольгә һәм үзконтрольгә алуның да эчтәлеген тәшкил итә ала.

5 нче сыйныфта рус төркемнәрендә татар теле укытуның тематик планы

№	Дәрес темасы	Дәреснең коммуникатив максаты
Без мәктәптә (22 сәгать) **II. Мир вокруг меня**		
1–2	Яңа уку елы котлы булсын! Исәнләшү кагыйдәләре	Өлкәннәр һәм кечкенәләр белән исәнләшү, саубуллашу кагыйдәләре. Бәйрәм белән котлый, бер-береңә комплимент әйтә белү
3	Исемнәрнең берлек санда тартым белән төрләнеше	Уку-язу әсбапларының барлыгын, юклыгын, кайда икәнлекләрен әйтә белү. Үзеңә уку-язу әсбапларын сорый белү
4	Кая? Кайда? Кайдан? сораулары	Кая? Кайда? Кайдан? сорауларын сөйләмдә куллана белү. Үзеңә уку-язу әсбапларын сорый, кирәклеген әйтә, иптәшеңә, тәкъдим итә белү
5–6	Мәктәптә белем бәйрәме. Россиянең, Татарстанның дәүләт гимннары	Мәктәптә белем бәйрәме турында сөйли белү. Россиянең, Татарстанның дәүләт гимны турында сөйләшү
7–8	Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе. *Минем мәктәбемдә* төзелмәсе	Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибен аңлау. *Минем дәфтәремдә* төзелмәсен сөйләмдә дөрес куллану. Контроль эштә хата барлыгын, хата юклыгын әйтә белү
9	Исемнәрнең күплек санда тартым белән төрләнеше	Исемнәрнең күплек санда тартым белән төрләнешен сөйләмдә дөрес куллану
10–11	Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше	Боерык фигыльне II зат берлек һәм күплек саннарда сөйләмдә куллана белү
12	Әдәпле сөйләшәбез	*Бир әле, бирче, бирегез әле* төзелмәләрен сөйләмдә куллану
13–14	Хәзерге заман хикәя фигыльләрнең барлык формасында зат-сан белән төрләнеше. «Без дәрестә»	Хәзерге заман хикәя фигыльне барлык формасында сөйләмдә куллану
15–16	Хәзерге заман хикәя фигыльләрнең юклык формасында зат-сан белән төрләнеше	Хәзерге заман хикәя фигыльне юклык формасында сөйләмдә куллану
17–18	Билгеле үткән заман хикәя фигыль. «Олегның нигә кәефе юк?» тексты буенча лексик-грамматик материал	Хикәяне сәнгатьле уку, эчтәлекне сөйли белү

19–20	«Олегның нигә кәефе юк?», «Без хикәя язабыз»	Өй эше эшләү турында сөйләшү. Олегка бәя бирә белү. Уенга чакыра белү
21–22	Сан төркемчәләре. *«Сан + исем»* төзелмәсе	Дистәләр һәм йөзләр эчендәге саннарны сөйләмдә куллана белү. Дәресләр расписаниесен әйтә белү. Үзе турында саннар кулланып, мәгълүмат бирә белү
Мин – өйдә булышчы (19 сәгать) I. Мир моего «Я»		
23–24	Гаилә әгъзалары. *Сатучы булып эшли* төзелмәсе	Гаилә әгъзаларының һөнәрләре, аларның кем булып эшләүләре турында әйтә белү
25–26	Сәгать ничә? «Минем көндәлек режимым». Вакыт рәвешләре	Көндәлек режимны сөйли белү. Вакытны сорый белү
27–29	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең I, II, III зат формалары. «Мин – өйдә булышчы»	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлык, юклык формаларын кулланып, өй хезмәте турында сөйләшү
30–31	Илнур белән Рәсимнең иртәнге режимы	Хикәяне сәнгатьле уку, эчтәлекне сөйли белү
32–33	Илнур, Рәсим образларына чагыштырма характеристика	Илнур, Рәсим образларына чагыштырма характеристика бирә белү. Бер-береңә киңәшләр бирә белү
34–35	*Инфинитив + кирәк, телим, ярый, ярамый* төзелмәсе. Без – өйдә булышчы	Эш эшләргә киңәш бирә белү, өй эшләрен эшләргә кирәклеген әйтә белү. Өй хезмәте турында сөйләшү
36–37	«Без нинди булышчылар?», «Мин энемне мактыйм»	Яхшы эшләр өчен бер-береңне мактый белү. Өй хезмәтенә карап, кешегә бәя бирә белү
38–39	*Өчен*, *шикелле, кебек* бәйлекләре. Ю. Ермолаевның «Ике пирожный» хикәясендәге лексик-грамматик материал	Предметның кем өчен икәнен әйтә белү. Хикәяне сәнгатьле уку, эчтәлекне сөйли белү. Булышырга чакыра белү; ничек булышканны әйтә белү
40–41	Ю. Ермолаевның «Ике пирожный» хикәясе	Өй хезмәтендә катнашуга карап, кешегә бәя бирә белү. Кереш сүзләр кулланып, образларга бәя бирү. Яңа хикәя язу
Дуслар белән күңелле (8 сәгать) II. Мир вокруг меня		
42–43	«Минем дусларым» темасы буенча лексик-грамматик материал. «Минем дусларым бар»	Дусларың турында дәреслектәге план буенча сөйли белү, дуслашырга тәкъдим итә белү

44	Сыйфат дәрәҗәләренең сөйләмдә кулланылышы	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә куллану
45–46	«Язгы каникул» хикәясендәге лексик-грамматик материал. «Язгы каникул» хикәясе	Хикәяне сәнгатьле уку. Киңәш һәм боеруны белдерү формаларын аера белү
47	Берлек һәм күплек сандагы II зат боерык фигыльнең барлык һәм юклык формалары. Боеруны һәм үтенечне белдерү. «Без матур сөйләшәбез»	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү. Киңәш һәм боеруны белдерү формаларын сөйләмдә куллана белү
48	«Дусларга ни өчен күңелсез?» Без хикәя язабыз	*Чөнки* теркәгечен кулланып, дусларга ни өчен күңелсез булуы турында сөйләшә белү. Яңа хикәя язу
Безнең бәйрәмнәр (19 сәгать) I. Мир моего «Я»		
49–50	«Яңа ел – күңелле бәйрәм» тексты	Яңа ел бәйрәменә әзерләнү турында, бәйрәмне кайда каршылавың, бәйрәмдә катнашуың турында сөйли белү
51	Яңа елны ничек каршылыйлар?	Яңа елны ничек каршылау турында сөйләшү. Бәйрәм белән котлый белү
52–53	8 нче Март – әниләр бәйрәме	8 нче Март бәйрәменә бүләкләр алу турында сөйләшү. Бәйрәм белән котлый белү
54–55	Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Туган көн – иң күңелле бәйрәм	Туган көнгә бүләкләр алу турында сөйләшү. Туган көн белән котлый белү
56	Ш. Галиевнең «Кунаклар» шигыре	Өстәл әзерләү турында сөйли белү; шигырьне сәнгатьле укый белү
57–58	Мин туган көнгә чакырам	Телефоннан әдәпле сөйләшә белү. Туган көнгә әдәпле чакыра белү
59–60	Без туган көндә	Туган көн үткәрү турында сөйләшү
61–63	Р. Вәлиеваның «Туган көндә» хикәясе. *Минемчә, синеңчә* кереш сүзләре	Геройга характеристика бирә белү, хикәяне үзгәртеп төзи, төзегәнне сөйли белү
64–65	Бәйлек сүзләр. «Табын янында» хикәясе	Бәйлек сүзләрне сөйләмдә куллана белү. Хикәяне сәнгатьле уку
66	«Табын янында» тексты. Без хикәя язабыз	Сашаның табын янында үз-үзен тотышын сөйли, тәнкыйть итә, аңа киңәшләр бирә белү. Хикәяне үзгәртеп язу

Татарстан – туган җирем (4 сәгать) **IV. Моя Родина**		
67–68	Туган җирем – Татарстан. Охшату-чагыштыру рәвешләре	Татарстан Республикасының дәүләт атрибутикасы турында сөйли белү. Шәһәрләре турында кыскача белешмә бирә, Татарстанда яшәүче халыклар дуслыгы турында сөйли белү
69–71	Казан – Татарстанның башкаласы. *Казан Кремле* төзелмәсе	Татарстанның башкаласы Казан турында текст эчтәлеге буенча сөйли белү
Туган як табигате (14 сәгать) **IV. Моя Родина**		
72–74	Татарстан табигате. Теркәгечләрнең сөйләмдә кулланылышы	Татарстан табигате турында текстта бирелгән мәгълүматны кулланып сөйли, дустыңнан сорый белү
75–76	Хайваннар һәм кошлар	Татарстанда нинди хайваннар, кошлар яшәгәнлеге турында сөйләшә белү, әйтә белү
77–78	«Керпе» тексты	Текстны сәнгатьле уку, эчтәлекне сөйли белү
79–80	Г. Тукайның «Ташбака белән Куян» мәсәле	Мәсәлне сәнгатьле уку, эчтәлеген сөйли белү
81–82	Дүртаяклы дусларыбыз	Этләрне сурәтли, гадәтләре турында сөйли белү
83–84	Дүртаяклы дусларыбызның кушаматлары, гадәтләре	Этләрне сурәтли, гадәтләре турында сөйли белү
85	Минем этем	Этләрне сурәтли, нинди командалар үтәве, гадәте турында сөйли белү
Без спорт яратабыз (6 сәгать) **III. Мир моих увлечений**		
86–88	Спорт төрләре. Мин нинди спорт төре белән шөгыльләнәм?	Нинди спорт төрләре яратканны сорый, әйтә белү. Спорт уеннары турында сөйләшә белү
89–90	«Мин авырыйм», «Мин табибта»	Тән әгъзалары исемнәрен, кайсы җиреңнең авыртканын табибка әйтә, иптәшеңнең кайсы җире авыртканын сорый белү
91–92	«Сәламәт булу өчен нишләргә кирәк?» *Инфинитив + кирәк (кирәкми)* төзелмәсе	Сәламәт булу өчен нишләргә кирәклеге турында бер-береңә киңәшләр бирә белү
Без юлда (10 сәгать) **II. Мир вокруг меня**		
93–95	Светофор – минем дустым	Шигырьне сәнгатьле уку, машина маркаларын әйтә белү. Юл йөрү кагыйдәләрен сөйли белү
96–97	*Аша, аркылы* бәйлекләре	Диалогны үзгәртеп төзү, киңәшләр бирә белү
98–99	Юл йөрү билгеләре	Юл йөрү билгеләрен әйтә белү. Юл йөрү кагыйдәләрен сөйли белү
100–102	Сабантуй бәйрәме. Сабантуй уеннары	Сабантуйга баруың, бәйрәмдә төрле уеннарда катнашуың турында сөйли белү

Ишетеп аңлау күнегүләре

Без мәктәптә

1–4 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова приветствия и прощания.

Исәнмесез, Зифа апа! Сәлам, Гүзәл! Уңышлар телим. Хушыгыз, Илдар абый! Хуш, Мансур! Яхшы кәеф телим. Саумы, Гүзәл! Сәламәтлек телим. Сау булыгыз, Алсу апа. Сау бул, Оксана.

2. Прослушайте и укажите слова со звуком [қ].

Белем көне, котлыйм, сәламәтлек, укытучы, күңелле, бүләк.

3. Прослушайте и повторите эти слова, добавляя к ним местоимения *минем*, *синең*, *аның*.

Сумкам, карандашың, көндәлеге, журналы, күлмәгең, укытучым, китабың, дәфтәрем.

4. Прослушайте и скажите, какие из этих предметов находятся на учительском столе.

Китап, парта, дәфтәр, көндәлек, акбур, каләм, урындык, журнал, гөл, такта, чүпрәк, шкаф, карандаш, каләм.

5. Прослушайте и скажите эти слова во множественном числе.

Күлмәк, укучы, укытучы, чәчәк, кеше, дәфтәр, карандаш, бетергеч, көндәлек, китап.

6. Прослушайте и укажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Сине котлыйм. Сине бәйрәм белән котлыйм.
2) Сиңа бирәм. Сиңа чәчәкләр бирәм.
3) Күлмәгең матур. Синең күлмәгең бик матур.

5–6 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуками [қ], [к].

Күңелле, ел, көн, бәйрәм, укытучы, чәчәк, котлый, дәрес.

2. Прослушайте и повторите эти слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең, аның*.

Мәктәп, чәчәк, укытучы, китап, ручка.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Дүшәмбе, сишәмбе, чәршәмбе, пәнҗешәмбе, сентябрь, шимбә, якшәмбе.

4. Прослушайте и укажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Көн матур. Көн гаҗәп матур.
2) Көн җылы. Көн искиткеч җылы.
3) Музыка уйный. Күңелле музыка уйный.

5. Прослушайте и закончите предложения.

1) Балалар мәктәпкә … .
2) Мәктәптә бүген ... .
3) Мәктәптә күңелле музыка ... .
4) Укучылар укытучыларга чәчәк бәйләмнәре ... .

6. Прослушайте и измените данные слова по образцу.

бер – беренче	биш – ...
ике – ...	алты – ...
өч – ...	җиде – ...
дүрт – ...	сигез – ...

7. Назовите слова, выражающие действие.

Матур, башлана, киенә, мәктәп, бүләк итә, котлый, белә.

7–9 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите двусложные слова.

Дәфтәр, дәрес, дәреслек, хата, урам, китап, тарак, көндәлек.

2. Прослушайте и укажите слово, логически не связанное с другими.

Китабым, карандашым, бетергечем, көндәлегең, дәфтәрем, каләмем.

3. Прослушайте и повторите данные слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең, аның.*

Дәреслек, китап, күлмәк, көндәлек, бакча, урам.

4. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Минем дәреслегем яңа. Минем дәреслегем чиста.
2) Минем язма эшем хаталы. Минем язма эшем хатасыз.
3) Миңа шакмаклы дәфтәр кирәк. Миңа буйлы дәфтәр кирәк.

5. Прослушайте и перескажите содержание диалога.

– Айдар, бакчагыз еракмы?
– Юк, ерак түгел. Ә сезнең бакчагыз бармы, Олег?
– Бар.
– Кайда?
– Бакчабыз шәһәр янында.

10–12 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова с мягкими гласными звуками.

Кил, бар, сана, чиш, эшлә, тыңла, куй, яз, яса, утыр, сал, укы, кара, кер, чык, кис.

2. Прослушайте и укажите глаголы повелительного наклонения.

Ала, сал, укый, язышыз, бир, бүләк итегез, өйрәнә, укы, тыңлый, салма, бара, котлый, куя, чиш, сөйләшмә.

3. Прослушайте и назовите слова, выражающие действие в движениях.

Яз, бас, йөгер, сикер, кис, исәнләш, сөрт, утыр, укы.

4. Прослушайте и укажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Дәфтәр ал. Сумкадан дәфтәр ал.
2) Укытучыны тыңлагыз. Дәрестә укытучыны тыңлагыз.
3) Чәчәк бүләк ит. Укытучыга чәчәк бүләк ит.

5. Прослушайте и закончите предложения, употребляя повелительную форму глагола.

1) Сумкадан китапны ... .
2) Китапны партага ... .
3) Дәфтәреңне ... .
4) Чүпрәк ... .
5) Тактаны ... .

6. Прослушайте данные просьбы-предложения и ответьте на них положительно.

– Оля, базарга бар әле.
– Никита, каләм бир әле.
– Дамир, сумканы ал әле.
– Надя, китапны өстәлгә куй әле.

13–14 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова мягкого произношения.

Юа, сибә, килә, кайта, эшли, беләсез, сөйли, уйный, утыра, чишә, булыша.

2. Прослушайте и укажите глаголы множественного числа, определите их лица.

Эшли, кайтасың, беләсез, сөйлим, сөйлибез, килә, киләләр, булышабыз.

3. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Контроль эш була. Татар теленнән контроль эш була.
2) Диктант язабыз. Рус теленнән диктант язабыз.
3) Мәсьәлә чишәләр. Математикадан мәсьәлә чишәләр.

4. Прослушайте и повторите глаголы, добавляя к каждому из них местоимения *без, сез, алар.*

Укый, яза, эшли, килә, китә, уйный, кайта, утыра, белә, сөйли.

15–16 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [қ].

Бармый, килми, калмый, чыкмый, керми, куймый, юмый.

2. Прослушайте и укажите лишнее слово в грамматическом ряду.

Бармый, килми, калмый, чыкмый, керә, куймый, юмый.

3. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Коля бармый. Коля мәктәпкә бармый.
2) Саша укымый. Саша китап укымый.
3) Петя телевизор карамый. Петя кич белән телевизор карамый.

4. Прослушайте и повторите глаголы, добавляя к каждому из них местоимения *без, сез, алар.*

Укымый, язмый, эшләми, килми, китми, уйнамый, кайтмый, утырмый, белми, сөйләми.

17–20 нче дәресләр

1. Прослушайте и выберите глаголы, к которым в прошедшем времени прибавляются окончания *-ды/-де.*

Ала, китә, уйный, карый, керә, сөртә, уйлый, сорый, оныта, бирә.

2. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Мин укыйм. Мин тырышып укыйм.
2) Без уйнарга чыктык. Без урамга уйнарга чыктык.
3) Мин шигырь ятлыйм. Мин мисал чишәм.

3. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *кайдан?*

Өйдән, урамда, мәктәпкә, бакчадан, эштән, өйгә, урамнан, урманда.

4. Прослушайте и укажите слово со звуком [ә].

Кәеф, өй эше, башта, озак, кызыклы, сәгать, чирек, мөстәкыйль эш.

5. Прослушайте и укажите словосочетание, логически не связанное с другими.

Контроль эш, мөстәкыйль эш, язма эш, чирек азагы.

6. Прослушайте и закончите предложения.

1) Бүген Олегның кәефе … .
2) Олег өй эшен … .
3) Олег контроль эшне начар ... .
4) Олег урамда озак … .
5) Иртәгә мөстәкыйль … .

7. Прослушайте диалог и скажите, сколько в нём вопросительных предложений.

– Сезнең бүген ничә дәрес?
– Биш.
– Беренче дәрес нинди?
– Математика.
– Ә икенче дәрес?
– Икенче дәрес – татар теле.
– Син дәрескә әзерме?
– Әйе, мин өй эшен яхшы эшләдем.
– Математикадан ике мәсьәләне дә чиштеңме?
– Әйе, чиштем.

21–22 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова с мягкими гласными.

Яхшы, дәрес, кәеф, иптәш, көчле, китап, ихтыяр, дәфтәр.

2. Прослушайте и измените данные слова по образцу.

бер – беренче	биш – ...
ике – ...	алты – ...
өч – ...	җиде – ...
дүрт – ...	сигез – ...

3. Прослушайте и скажите, какие слова пропущены в логическом ряду.

Беренче, ... , өченче, дүртенче, ... , ... , җиденче, ... , тугызынчы, ...

4. Прослушайте и укажите слова, обозначающие учебные предметы.

Математика, өй эше, рус теле, әдәбият, һәрвакыт, чит тел, татар теле.

5. Прослушайте и скажите, какие числа пропущены в логическом ряду.

Берәү, икәү, ... , дүртәү, бишәү, ... , җидәү, ... , ... , унау.

6. Прослушайте и укажите лишнее слово в грамматическом ряду.

Беренче, икенче, өченче, дүртенче, бишенче, алты, алтынчы, җиденче, сигезенче.

7. Прослушайте и укажите слово, грамматически не связанное с другими.

Юды, язды, тотты, җыйды, ясый, килде, әзерләде, керде.

Мин – өйдә булышчы

23–24 нче дәресләр

1. Прослушайте и повторите данные слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең, аның.*

Әти, әни, әби, бабай.

2. Прослушайте и укажите слова с твёрдыми гласными звуками.

Сатучы, тегүче, балыкчы, укытучы, бакчачы, тәрбияче, очучы.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Сатучы, тегүче, укытучы, тәрбияче, укучы.

4. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Ул укыта. Ул мәктәптә укыта.
2) Ул ашамлыклар сата. Ул кибеттә ашамлыклар сата.

3) Ул йортлар төзи. Ул шәһәрдә йортлар төзи.
4) Ул чәчәкләр үстерә. Ул бакчада чәчәкләр үстерә.

25–26 нчы дәресләр

1. Прослушайте и измените предложения по образцу.
Образец: *Мин мәктәпкә барам. – Мин мәктәпкә бармыйм.*
Мин иртә торам. – ... .
Мин зарядка ясыйм. – ... .
Мин салкын су белән юынам. – ... .

2. Прослушайте и укажите слова со звуком [ү].
Сигезенче, дүртенче, өченче, үзем, сәгать, түгел.

3. Прослушайте и укажите слова с твёрдыми гласными звуками.
Беренче, икенче, өченче, дүртенче, бишенче, алтынчы, җиденче, сигезенче, тугызынчы, унынчы.

4. Прослушайте и измените словосочетания по образцу.
Образец: сәгать биш – сәгать биштә.
сәгать өч – ... .
сәгать җиде – ... .
сәгать ун – ... .
сәгать унике – ... .

5. Прослушайте и перескажите содержание.
Мин иртән тордым. Юындым. Урынны җыйдым. Иртәнге ашны ашадым. Сәгать җидедә мәктәпкә киттем.

27–29 нчы дәресләр

1. Прослушайте и скажите, как изменились бы глаголы, если бы эти действия не происходили.
Булышты, җыештырды, сипте, үтүкләде, әзерләде, ашады.

2. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нишләми*?
Тора, тормый, эшли, язмый, сөйләми, үтүкли, себерә, сөртми, юмый.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Чыгара, әзерли, ашый, карый, юды, сөртә, себерә.

4. Прослушайте и укажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Юа. – Идән юа.
2) Үтүкли. – Кер үтүкли.
3) Себерә. – Идән себерә.
4) Әзерли. – Ашарга әзерли.
5) Сөртә. – Тузан сөртә.

5. Прослушайте и измените слова по образцу.

Образец: юа – юды.

Сөртә, уйный, чыгара, суырта, әзерли, карый, себерә.

6. Прослушайте и измените слова по образцу.

Образец: мин булыштым – син булыштың – син булыштыңмы?

Мин юдым.
Мин сөрттем.
Мин суырттым.
Мин үтүкләдем.
Мин әзерләдем.

7. Прослушайте и перескажите содержание.

Мин бүген өйне җыештырдым. Идәнне чиста итеп юдым. Гөлләргә су сиптем. Тузан сөрттем. Әни кайтуга ашарга пешердем.

30–33 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова с мягким произношением.

Иртән, озак, юына, өстәл, каймак, тәмле, әзерли, чәй, һәрвакыт, тәлинкә, кашык.

2. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Кашык, тәлинкә, чәнечке, чәй, пычак.

3. Прослушайте и укажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Мин урын-җирне җыям. Мин урын-җирне үзем җыям.
2) Мин иртә тордым. Мин бик иртә тордым.
3) Мин әнигә булыштым. Мин бүген әнигә булыштым.

4. Прослушайте диалог и перескажите его содержание.

– Син әниеңә булышасыңмы?
– Әйе, мин әнигә һәрвакыт булышам.
– Өйдә идән юасыңмы?
– Әйе, идән юам, тузан сөртәм.
– Ә әниеңә кухняда булышасыңмы?
– Әйе, мин ипи кисәм, өстәлгә кашыклар, тәлинкәләр куям.

5. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нинди*?

Эшчән, ихтирамлы, ялкау, кирәк, җыештыра, тырыш, әйбәт, начар, әзерли.

6. Прослушайте и закончите предложения.

1) Илнур – тырыш малай, чөнки ... .
2) Рәсим ялкау малай, чөнки … .

34–37 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ө].

Мөмкин, еш, су, ярый, кич, өй, иртән, гөл, озак, ярый, кирәк.

2. Прослушайте и измените словосочетания по образцу.

О б р а з е ц : аш пешерә – аш пешерергә кирәк.
Өй җыештыра.
Кер үтүкли.
Әнигә булыша.
Чүп чыгара.
Идән себерә.
Кибеткә бара.

3. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Мин әниемә һәрвакыт булышам. Әниемә булышырга кирәк.
2) Алсу гөлләргә су сибә. Гөлләргә су сибәргә кирәк.
3) Әни савыт-сабаларны юа. Савыт-сабаларны юарга кирәк.

4. Прослушайте диалог. Выберите реплику, выражающую похвалу.

– Әни, мин гөлләргә су сиптем.
– ... .

1) Шулаймы?
2) Рәхмәт. Бик яхшы булган!
3) Кайчан?
4) Менә булдыргансың!

5. Прослушайте и закончите предложения, используя инфинитивную форму глагола.

1) Наиләгә тузан … .
2) Ләйләгә гөлләргә … .
3) Балаларга кичке ашны … .

38–41 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [э].

Минемчә, билгеле, беренчедән, синеңчә, җиңел, быел.

2. Прослушайте и укажите слова со звуком [ķ].

Кыз, рәсем, китап, кухня, чәй, бик, кыстыбый.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Өчпочмак, чәкчәк, бәлеш, пирожный, кыстыбый.

4. Прослушайте и укажите слова, обозначающие действие.

Пешерә, укый, ярдәм итә, эчә, тату, күңелле, чакыра.

5. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Әни пирожный пешерә. Әни чәкчәк пешерә.
2) Бергә чәй эчү күңелле. Бергә чәй эчү күңелсез.
3) Оля китап укый. Оля рәсем ясый.

6. Прослушайте предложения и повторите их, добавляя подходящие вводные слова *минемчә, билгеле, минем фикеремчә*.

1) Мин тиз йөгерәм.
2) Ул бик яхшы сикерә.
3) Балалар чаңгы шуарга яраталар.
4) Спорт белән шөгыльләнергә кирәк.

Дуслар белән күңелле

42–43 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите количество слогов в данных словах.
Иптәш, игътибарлы, дус, ярдәмчел, дәрес, авыл, мәктәп, тәнәфес.

2. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос нинди?
Дус, шәһәр, урам, җәй, кыш, яхшы, гадел, көчле, күңелле.

3. Прослушайте и укажите слово, логически не связанное с другими.
Игътибарлы, гадел, ярдәмчел, җәй, намуслы, шәфкатьле, күңелле.

4. Прослушайте и измените слова по образцу.
Образец: *авыл – авылда – авылдан.*
Шәһәр, мәктәп, кино, урам, урман, тәнәфес, өй, кунак.

5. Прослушайте диалог и преобразуйте его в связный текст.
– Артём, синең дусларың күпме?
– Әйе, минем дусларым бик күп.
– Син алар белән кайда таныштың?

– Айдар һәм Марат белән без бер сыйныфта укыйбыз. Алсу һәм Оля белән мин авылда таныштым.

– Ә синең авылда дусларың бармы?

– Әйе, авылда минем дусларым күп.

44 нче дәрес

1. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нинди*?

Зур, кар, чиста, алма, су, йомшак, шикәр, чәч, күлмәк, әдәпле, кып-кызыл.

2. Прослушайте и проговорите прилагательные в сравнительной степени.

Матур, әдәпле, йомшак, көчле, чиста, кызыл, сары, каты, салкын.

3. Прослушайте и проговорите прилагательные в превосходной степени.

Ак, кара, яшел, сары, кызыл, зәңгәр.

4. Прослушайте и измените слова по образцу.

Образец: күлмәк – Алсуның күлмәге

Галстук, чәч, күз, костюм, бантик, сумка, телефон, сарафан.

45–48 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ә].

Бүген, бик, иртә, шулай, дәрес, кирәк, чәй, күптән, йөри, көрәк, таяк, су, үпкәли.

2. Прослушайте и скажите эти слова во множественном числе.

Мәктәп, дәрес, урам, өй, әти, әни, көрәк, таяк.

3. Прослушайте и повторите данные слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең, аның.*

Әни, дәрес, көрәк, сүз, кибет, шәһәр, кәшәкә таягы.

4. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нишли?*

Ярдәм итә, булыша, алып чыкты, керә, барды, тора, әзерли, тыгарга, йөри.

5. Прослушайте и определите глаголы повелительного наклонения.

Тор, әзерли, чык, бара, җыештыр, аша, бар, кит, керә.

6. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Гали бик иртә торды. Гали бик соң торды.
2) Азат урамга көрәк алып чыкты. Азат урамга кәшәкә таягы алып чыкты.
3) Оля әнисенә бакчада булыша. Оля әнисенә бакчада ярдәм итә.
4) Альберт матур сөйләшә. Альберт ямьсез сөйләшә.
5) Лена кычкыра. Лена кычкырмый.

7. Прослушайте предложения. Запишите новые слова, появляющиеся в последующих предложениях.

1) Балалар уйныйлар.
2) Балалар туп уйныйлар.
3) Балалар туп белән уйныйлар.
4) Бакчада балалар туп белән уйныйлар.
5) Җәй көне бакчада балалар туп белән уйныйлар.
6) Җәй көне бакчада балалар көн саен туп белән уйныйлар.

8. Прослушайте диалог и перескажите содержание своими словами.

– Сәлам, Алсу!
– Хәерле көн, Алия!
– Хәлләрең ничек?
– Бик яхшы. Ә синең?
– Минеке дә әйбәт.
– Бүген көн искиткеч матур.
– Әйдә, чаңгы шуарга барабыз.
– Мин риза.
– Мин сине көтәм.
– Сау бул.

Безнең бәйрәмнәр

49–51 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ы̆].
Быел, яңа, былтыр, ел, йокы, бәлеш, иске.

2. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *кайчан?*
Быел, яңа ел, былтыр, бара, бүген, җырлый.

3. Прослушайте и закончите предложения.
Мин чыршы бәйрәменә ...
Мин чыршы бәйрәмендә ...
Мин чыршы бәйрәменнән ...

4. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Мин Яңа ел бәйрәмендә җырладым. Мин Яңа ел бәйрәмендә шигырь сөйләдем.
2) Без Яңа ел бәйрәмендә бәлеш пешердек. Без Яңа ел бәйрәмендә өчпочмак пешердек.
3) Без урманда чана шудык. Без урманда чаңгы шудык.
4) Мин тауга чанасыз бардым. Мин тауга чаңгысыз бардым.

52–53 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ә̆].
Уңыш, бәхет, сәламәтлек, шатлык, чиста, төрле, табын, сигезенче, бәйрәм.

2. Прослушайте и измените слова по образцу.
Образец: *эшли – эшләде*.
Әзерли, бирә, була, булыша, җыештыра, сибә, юа, яза.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Кыз, әни, әби, апа, яз, әти, малай.

4. Прослушайте диалог и расскажите его содержание.

– Аня, бүген 8 нче Март.

– Әйе, бүген әниләр бәйрәме.

– Син әниеңә нәрсә бүләк итәсең?

– Мин котлау яздым, чәчәк бәйләме бирәм. Әниемә сәламәтлек, шатлык һәм бәхет телим.

– Ә мин өй җыештырам.

54–56 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова с твёрдым произношением.

Көн, кем, очрады, алма, ит, каймак, юл, ашамлык, ерак, мактау, рәхәт.

2. Прослушайте и укажите количество слогов в словах.

Мәктәп, кибет, рәхәт, аптека, ерак, ярдәм, яхшы, юл, ошый.

3. Прослушайте и повторите эти слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең, аның.*

... туган көнем, ... чәчәкләрең, ... кунаклары, ... дустым, ... бүлмәсе

4. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *кайда?*

Өйдә, туган көн, ашамлыклар кибетендә, мәктәптән, эштә, табын янында, кибеттә.

5. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Айрат кибеткә бара. Айрат кибеттән кайта.

2) Марат ашамлыклар кибетенә бара. Марат киемнәр кибетенә бара.

3) Туган көнгә мин бәлеш, токмачлы аш әзерлим. Туган көнгә мин өчпочмак, пылау әзерлим.

6. Прослушайте и переведите.

8 яблок, 3 кг апельсинов, 2 сока, 9 мальчиков, 6 девочек, 15 тетрадей.

57–60 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [у].

Туган көн, иң, бәйрәм, алма, бәлеш, туп, кибет, табын.

2. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.

Бәлеш, печенье, чәкчәк, коймак, өчпочмак, өстәл, бавырсак.

3. Прослушайте и повторите данные слова, добавляя к ним местоимения *минем, синең, аның*.

... туган көнем, ... бүләгең, ... өе, ... салатым, ... кунагы, ... әниең

4. Прослушайте и повторите эти слова, добавляя к ним местоимения *мин, син, ул* или *алар.*

... көтәм, ... ашый, ... киткән, ... сөйләшәсең, ... чакыралар, ... барам, ... киләсең, ... булышалар, ... керә

5. Прослушайте и закончите предложения.

1) Бүген Алсуның туган ... .
2) Алсуның дуслары бик ... .
3) Ул туган көненә барлык дусларын да ... .
4) Алсу өйне ... , өстәлләрне ... .
5) Алсуның әнисе тәмле ашлар ... .

6. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Мин туган көнемне өйдә үткәрәм. Мин туган көнемне бакчада үткәрәм.
2) Оляның туган көне сәгать 5 тә башлана. Оляның туган көне сәгать 7 дә башлана.
3) Әнием гөбәдия пешерә. Әнием салат ясый.

7. Прослушайте диалог и перескажите его содержание своими словами.

– Сәлам, Аля!
– Сәлам, Галя!

– Хәлләрең ничек?
– Яхшы. Минем иртәгә туган көнем.
– Котлыйм!
– Мин сине иртәгә сәгать 6 да туган көнгә чакырам.
– Ә туган көн кайда була?
– Туган көнне мин өйдә үткәрәм.
– Ярар, сәгать 6 да мин киләм.

8. Прослушайте текст и перескажите его содержание.

Минем исемем Адилә. Минем туган көнем 9 нчы июльдә. Мин туган көнемне көтеп алам. Минем дусларым бик күп. Мин дусларымны туган көнгә чакырам. Әнием белән токмачлы аш, чәкчәк, бәлеш, пылау пешерәбез. Кунакларым бик шат кала.

61–63 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [к].

Туган көн, ризык, искиткеч, күңелле, кунаклар, килә, кич.

2. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нишләде?*

Пешерде, куйды, керә, чыксын, утырды, шалтырат, борчылды.

3. Прослушайте и скажите, что пропущено во втором предложении каждой пары.

1) Әнисе иртән бик матур торт пешерде. Әнисе бик матур торт пешерде.
2) Бүген өй искиткеч матур. Бүген өй матур.
3) Әби залга кунакларым янына чыкмасын. Әби залга чыкмасын.

4. Прослушайте диалог, перескажите его своими словами.

– Әни, туган көнгә нәрсә пешерәбез?
– Торт, гөбәдия пешерәбез.
– Туган көнгә кемнәр килә?
– Туган көнгә минем дусларым килә.

5. Прослушайте предложения и укажите новые слова, появляющиеся в последующих предложениях.

1) Чакырам.
2) Гүзәлне чакырам.
3) Гүзәлне туган көнгә чакырам.
4) Бүген Гүзәлне туган көнгә чакырам.
5) Бүген мин Гүзәлне туган көнгә чакырам.

6. Прочитайте диалог и перескажите его своими словами.

– Хәерле көн, Зәйтүнә апа. Мин – Лена.

– Тыңлыйм, Лена.

– Зәйтүнә апа, Гүзәл өйдәме? Телефонга чакырыгыз әле. Без Лена белән концертка барабыз.

– Хәзер чакырам.

64–66 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ө].

Өстәл, ас, өй, табын, кичә, гаилә, кунак, хуҗа, аш, ит.

2. Прослушайте и укажите слова, состоящие из одного слога.

Бер, зур, савыт, аш, башта, ит, кул, алма, ипи, ишегалды.

3. Прослушайте и укажите глаголы, к которым в прошедшем времени прибавляются окончания *-ды/-де.*

Утыра, тота, йөри, китә, куя, ята, бара, керә, башлый, ашый, кала.

4. Прослушайте и выразите несогласие с данными утверждениями.

1) Ашаганда авызны чапылдатырга кирәк.
2) Ашаганда сөйләшергә кирәк.
3) Ашаганнан соң рәхмәт әйтергә кирәкми.

5. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Бүген мин туган көнгә барам. Бүген мин кунакка барам.
2) Әни өчпочмак пешерә. Әни бәлеш пешерә.
3) Туган көн сәгать җидедә башлана. Туган көн сәгать алтыда башлана.

6. Прослушайте и закончите предложения.

1) Табын янына хуҗа малае Саша … .
2) Өстәл өстендә салат … .
3) Саша тиз-тиз ашый … .
4) Саша башкаларны … .
5) Саша сөйләшә-сөйләшә … .
6) Саша кулы белән … .
7) Саша иң зур алманы … .
8) Өстәл өсте … кала.

7. Прослушайте и скажите, согласны ли вы с данными утверждениями. Почему?

– Саша – тәрбияле малай, ...
– Саша – тәрбиясез малай, ...

Татарстан – туган җирем

67–68 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [г].

Дәүләт, герб, туган, ягым, гимн, табигать.

2. Прослушайте и назовите правильно цвета на флагах России и Татарстана.

1) ак, кызыл, яшел;
2) кызыл, ак, зәңгәр.

3. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Татарстан дәүләтенең үз символикасы бар. Татарстан дәүләтенең үз символикасы юк.

2) Татарстан дәүләт гербында барс сурәтләнгән. Татарстан дәүләт гербында канатлы барс сурәтләнгән.

3) Татарстан флагында төрле төсләр бар. Татарстан флагында ак, яшел, кызыл төсләр бар.

4) Татарстанда төрле халыклар яши. Татарстанда төрле милләт халыклары дус яши.

4. Прослушайте и закончите предложения.

1) Татарстан дәүләтенең үз символикасы ... .
2) Татарстан Дәүләт гербында ... .
3) Татарстан Дәүләт флагында ... .

5. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *кая? (кайда? кайдан?).*

Татарстанда, Казанга, авылга, шәһәргә, Зәйгә, Алабугадан, Әлмәттә.

6. Прослушайте и продолжите предложения.

1) Казан – ... .
2) Яр Чаллы – ... .
3) Әлмәт – ... .
4) Алабуга – ... .
5) Түбән Кама – ... .

69–71 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ә].

Башкала, шәһәр, китапханә, төрле, илләр, белән, Сөембикә, дәүләт, киемнәр, бизәнү, әйберләр.

2. Прослушайте и скажите, как изменятся слова, если к ним задать вопрос *кайда?*

Театр, музей, Казан шәһәре, Казан Кремле, Кол Шәриф мәчете, Благовещение соборы, Дәүләт музее.

3. Укажите лишнее слово в логическом ряду.

Яр Чаллы, Түбән Кама, Мәскәү, Алабуга, Буа, Чистай, Бөгелмә.

4. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Мин Казанга барам. Мин Казанда яшим.
2) Казанда музейлар күп. Казанда театрлар күп.
3) Чистай шәһәре Казаннан ерак түгел. Яшел Үзән шәһәре Казаннан ерак түгел.

5. Прослушайте и закончите предложения.
1) Казан – Татарстан Республикасының ... . 2) Казанда музейлар, ..., ...

6. Прослушайте диалог и расскажите его содержание.
– Тимур, син кайда яшисең?
– Мин Казанда яшим.
– Син нинди милләттән?
– Мин – рус. Айваз, син нинди милләттән?
– Мин – татар.

Туган як табигате

72–76 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ы].
Фасыл, дала, ел, калын, шомырт, тәмле, кыш, кар, кыр, бөрлегән, Ык, Нократ, салкын.

2. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Идел, Чулман, Нократ, Иртыш, Агыйдел, Ык.

3. Прослушайте и укажите слово, логически не связанное с другими.
Сыерчык, карлыгач, песнәк, төлке, чыпчык, карга, аккош, күгәрчен.

4. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.
1) Татарстанда урманнар бар. Татарстанда урманнар да, далалар да бар.
2) Республикада 8000 нән артык елга бар. Республикада 8000 нән артык елга, 3000 нән артык күл бар.
3) Татарстанда яз, җәй айлары бик матур. Татарстанда 4 ел фасылы да бик матур.

5. Прослушайте предложения. Переделайте их в вопросительные, используя местоимение *нинди?*

1) Татарстанның табигате төрле.
2) Татарстанда аю, төлке, бүре, кабан дуңгызлары яши.
3) Татарстан аша Идел, Чулман, Нократ, Агыйдел елгалары ага.

77–78 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуками [ŏ] [ө].

Сөлге, тота, кичә, керпе, олы, озын, тыныч, энә, чыршы, тычкан, гөмбә.

2. Прослушайте и назовите слова, выражающие действие.

Йоклый, сөт, озынлык, буе, җыя, бакча, ашый, авыр, эзли.

3. Прослушайте и укажите, что изменено во втором предложении каждой пары.

1) Урамда керпе еш очрый. Бакчада керпе еш очрый.
2) Керпе көз көне яфрак ташый. Керпе көз көне үлән ташый.
3) Керпе гөмбә, җиләк ашый. Керпе бөҗәк, тычкан ашый.

4. Прослушайте и, если не согласны, дайте отрицательный ответ.

Безнең урманнарда, бакчаларда керпе сирәк очрый. Олы керпедә 16 менгә якын энә була. Керпенең авырлыгы 5 кг була. Керпе ит ашый.

5. Прослушайте диалог и расскажите его содержание.

– Марат, синең керпе күргәнең бармы?
– Бар.
– Кайда?
– Бакчада.
– Син аңа сөт бирдеңме?
– Әйе, бирдем.
– Керпе сөт эчтеме?
– Эчте.

79–80 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ы].
Ташбака, куян, тау, таба, йөгерә, юл, бервакыт, уяна, үкенә, файда.

2. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Теләгән, йөгергән, башлаган, уйлаган, йоклый, уянган, күргән, үкенгән, хурланган.

3. Прослушайте предложения и переведите их на русский язык.
Әти бүген эштән иртә кайткан. Кичә кич дусларым урманга барганнар. Айдар бүген математикадан бишле алган. Әни базардан алма алган.

4. Прослушайте предложения и переведите их на татарский язык.
Я хочу ходить в танцевальный кружок. Моя сестра утром бегает. Сейчас я рано просыпаюсь.

81–84 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [õ].
Шәһәр, койрык, акыл, бөтерелә, күз, ишегалды, колак, болыт.

2. Прослушайте и попробуйте повторить слова.
Койрык, колак, күз, тәпи, эт, бияләй, усал, акыллы.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Колак, тәпи, койрык, күз, хуҗа, борын, теш.

4. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нинди?*
Кыска, озын, зур, акыллы, йонлач, исәнләшә, кечкенә, усал, ашый.

5. Прослушайте и укажите вопросительные предложения. Перескажите содержание диалога.
– Сәлам, Айдар!
– Сәлам, Айрат!

– Синең этең бармы?
– Әйе, бар.
– Ул нинди токымнан?
– Ул – немец овчаркасы.
– Ә исеме ничек?
– Рекс.
– Бик матур исем.

6. Прослушайте и переведите.

1) У тебя есть собака.
2) Подаёт ли она лапу?
3) Я играю со своей собакой.
4) Моя собака несёт сумку.

85 нче дәрес

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ҡ].

Акыллы, ике, көн, бик, колак, сакчы, кечкенә, кушамат, токым, фикер.

2. Прослушайте предложения и поставьте вопросы к существительным.

1) Мин этемне бик яратам.
2) Мин этемә ашарга бирәм.
3) Ул – ишегалдында иң матур эт.

3. Прослушайте и укажите вводные слова.

Яхшы, чөнки, әлбәттә, шул, минемчә, минем, синеңчә.

4. Прослушайте и переведите.

1) Ул йонлач, кечкенә генә, туп кебек.
2) Джек зур гәүдәле, озын колаклы.
3) Леди ике тәпиендә матур итеп бии белә.

5. Прослушайте диалог и перескажите его содержание.
– Минем этем бик акыллы.
– Ул нишли белә?
– Тәпиен биреп исәнләшә, төрле командалар үти.
– Кушаматы ничек?
– Кушаматы – Чарли.

Без спорт яратабыз

86–88 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите двусложные слова.
Йөзә, йөгерә, шуа, уйный, чаба, туп, зарядка, гер, көрәш, беренче, түгәрәк.

2. Прослушайте и закончите предложения.
1) Сания тауда ... .
2) Фәрит шугалакта ... .
3) Азат елгада ... .
4) Саша стадионда ... .

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Шуа, йөгерә, йөзә, сикерә, ясый, ата, уйный.

4. Подберите антонимы к следующим словам.
Тиз, яхшы, якын, соңгы, тырыш.

5. Прослушайте ответы и поставьте к ним вопросы.
– …?
– Әйдә, барабыз.
– … ?
– Чаңгым да, чанам да бар.
– …?
– Тимераякта да шуа беләм.

89–92 нче дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [р].
Авырта, колак, салкын, дару, күз, арка, бил, кул, йөрәк, керфек, тез.

2. Прослушайте и укажите односложные слова.
Кул, колак, дару, чәч, озын, кара, зәңгәр, түгәрәк, чаңгы, еш, авырый.

3. Прослушайте и укажите лишнее слово в логическом ряду.
Аяк, колак, кул, чәч, күз, дус, баш, тамак, арка, бил, эч.

4. Прослушайте и укажите существительные, к которым во множественном числе прибавляется аффикс *-нар.*
Түгәрәк, кул, баш, табиб, бармак, борын, салкын, чәч.

5. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нинди?*
Озын, кара, килешә, чиста, матур, яшел, яңа, күз, зәңгәр.

6. Прослушайте и повторите эти слова, добавляя к каждому из них местоимения *минем, синең.*
Колак, баш, кул, бармак, эч, аяк, чәч.

7. Прослушайте ответы и поставьте к ним вопросы.
– ... ?
– Әйе, башым авырта.
– … ?
– Юк, эчем авыртмый.
– … ?
– Әйе, температура бар.
– … ?
– 38°С.

8. Прослушайте и продолжите предложение.
Сәламәт булу өчен, … .

Без юлда

93–99 нчы дәресләр

1. Прослушайте и укажите слова со звуком [ы].

Әнисе, юл аша, ашыкты, елга, юл янында, сызгыртты, светофор, ут, кызыл.

2. Прослушайте и укажите слова, отвечающие на вопрос *нишли?*

Юл аша, чыга, рөхсәт, курка, өзелә, сикерә, тукталыш.

3. Прослушайте предложения и закончите словами *ярый, ярамый, кирәк, тиеш*.

1) Юл янында уйнарга ... .
2) Җәяүлеләр тротуардан гына барырга ... .
3) Юл аркылы рөхсәт ителгән җирдән генә чыгарга ... .
4) Юл аша чыкканда, башта светофорга карарга ... .
5) Транспорт барганда сикереп төшәргә ... .

4. Прослушайте и переведите.

– не нарушать правила дорожного движения
– не играть вблизи дороги
– переходить улицу в положенном месте
– ходить только по тротуару
– переходить улицу на зелёный свет

100–102 нче дәресләр

1. Прослушайте и попробуйте повторить все слова.

Көрәш, ат чабышы, капчык, чүлмәк, багана, бәйрәм, карт, матур, балалар.

2. Прослушайте и скажите эти слова во множественном числе.

Уен, капчык, чүлмәк, сәгать, бәйрәм, багана, болын, елга.

3. Прослушайте и повторите данные слова, добавляя к ним подходящее местоимение *мин, син, ул* или *алар*.

Көрәшә, ватасың, менәләр, йөгерә, сикерәм, бииләр, уйныйсың.

4. Прослушайте и выберите глаголы, к которым в прошедшем времени прибавляются окончания *-ды/-де.*

Җырлый, бии, уйный, йөгерә, сикерә, вата, сөйли, ала, көрәшә.

5. Прослушайте и скажите, что добавлено во втором предложении каждой пары.

1) Илдар капчык белән сугыша. Илдар бүрәнә өстендә капчык белән сугыша.

2) Гүзәл Сабантуйда җырлый. Гүзәл Сабантуйда матур итеп җырлый.

3) Без Сабантуйга барабыз. Без Сабантуйга бергә барабыз.

Контроль һәм үзконтроль өчен үрнәк биремнәр

Без мәктәптә

1. **Скажи, что начинается новый учебный год.**

2. **Поздравь учительницу с праздником 1 сентября.**

3. **Скажи, что у тебя нет тетради (линейки, книги).**

4. **Спроси у друга, есть ли у него тетрадь (линейка, книга).**

5. **Попроси себе тетрадь (линейку, книгу).**

6. **Предложи другу тетрадь (линейку, книгу).**

7. **Вместо точек впиши нужные окончания.**
   1) Мин мәктәп... барам.
   2) Мин мәктәп... укыйм.
   3) Мин мәктәп... кайтам.

8. **Как скажешь о том, что:**
   – ты учишься в 5 классе;
   – ты поздравил учителя;
   – у тебя в сумке 5 тетрадей, 2 книги?

9. **Дополни диалоги.**
   1) – Син мәктәптә нишлисең?
      – ... .
   2) – Оля, сез татар теле дәресендә нишлисез?
      – ... .
   3) – Костя, бу нинди дәрес?
      – ... .
      – Сез дәрестә нишлисез?
      – ... .

10. Скажи о том, что ты:

– по математике получил «5»;
– написал диктант;
– сделал контрольную работу;
– решил пример и задачу;
– выполнил домашнее задание.

11. Как скажешь, если тебе нужны:

– стихотворения А.С. Пушкина;
– татарские народные сказки?

12. Сообщи другу о том, что:

– ты купил новую книгу;
– эта книга о дружбе (дуслык);
– книга очень интересная.

Мин – өйдә булышчы

1. Скажи о том, что:

– ты помогаешь маме (папе, бабушке, дедушке).

2. Скажи, как спросишь у друга:

– помогает ли он маме (папе, бабушке, дедушке).

3. Скажи о том, что ты:

– моешь посуду;
– убираешь постель;
– идёшь в магазин;
– убираешь игрушки;
– убираешь комнату.

4. Предложи маме (бабушке) свою помощь.

5. Дополни диалог.

– Настя, миңа булыш әле.
– ... ?
– Савыт-саба юарга булыш.
– ... .

6. Спроси у друга:
- во сколько часов он встаёт утром;
- делает ли он зарядку;
- во сколько часов начинаются уроки в школе;
- во сколько часов заканчиваются уроки;
- во сколько часов он ложится спать.

7. Сообщи о том, что тебе надо:
- сходить в магазин;
- купить молоко, хлеб;
- вынести мусор;
- подмести полы.

8. Как скажешь о том, что ты:
- не ходил в магазин;
- не помыл полы;
- не гладил бельё;
- не играл на улице?

Дуслар белән күңелле

1. Переведи.
Дус, чын дус, дуслык, дуслаштык.

2. Предложи Коле:
- подружиться;
- вместе поиграть;
- вместе готовить уроки;
- пойти в школу.

3. Спроси у друга:
- готовил ли он сегодня домашнее задание;
- выйдет ли он вечером с вами на улицу;
- нравится ли ему спорт;
- на какой кружок он ходит.

4. Скажи о том, что твой друг отзывчивый, добрый.

5. Позови друга играть на улице.

6. Дополни диалог.

– Сез кайда таныштыгыз?
– ... .
– Сез кайчан дуслаштыгыз?
– … .
– Ул нинди?
– … .
– Сез бергә нишлисез?
– … .

Безнең бәйрәмнәр

1. Переведи.

День рождения, приглашаю на день рождения, приходи на день рождения, подарок, покупаю подарок, красивый (праздничный) стол, любимые игры, где встречаемся, поздравляю тебя, желаю счастья (успехов, радости).

2. Допустим, скоро у тебя день рождения. Напиши другу приглашение на день рождения.

3. Спроси у друга:

– когда у него день рождения;
– сколько ему лет;
– во сколько начинается праздник.

4. Спроси у друга:

– идёт ли он на день рождения;
– какой подарок он купил;
– во сколько часов идёт он на день рождения.

5. Дополни диалог.

– Айрат, син туган көнгә барасыңмы?
– ... .

– Кайда очрашабыз?
– ... .

6. Составь диалог, используя данные фразы:

Мөмкинме? Исәнмесез! Кер, утыр. Рәхмәт. Утыр, чәй эчәбез. Нинди матур табын! Өчпочмак белән эч. Әйдә, тагын эч. Чәй бик тәмле. Өчпочмак та бик тәмле.

7. Дополни диалог.

– Оля, ... ?
– Әйе, яратам.
– Ә нинди салат яратасың?
– ... .
– Ә миңа «Мимоза» салаты ошый.

8. Скажи, как пригласишь друга сесть за стол; как угостишь его чаем, тортом?

9. Ты был в гостях. Тебя угостили вкусными пирогами. Скажи, как поблагодаришь хозяев?

10. Как скажешь о том, что:

– на празднике было весело;
– вы играли, пели песни?

Татарстан – туган җирем

1. Дополни диалог.

– ... ?
– Мин Татарстанда яшим.
– ... ?
– Татарстан – зур, бай республика.

2. Спроси у друга:

– в какой стране он живёт;
– какие города есть в России.

3. Дополни диалог.

– Россиянең башкаласы нинди шәһәр?
– ... .
– ... ?
– Татарстанның башкаласы – Казан шәһәре.

4. Дополни диалог.

– ... ?
– Россия флагында ак, зәңгәр, кызыл төсләр бар.
– ... ?
– Татарстан флагында яшел, ак, кызыл төсләр бар.

5. Как скажешь о том, что:

– в Татарстане живут представители разных национальностей;
– они живут дружно;
– русский язык – твой родной язык;
– ты хорошо говоришь по-татарски (по-английски)?

6. Составь небольшой рассказ о Татарстане.

Дүрт аяклы дусларыбыз

1. Переведи.

Акыллы, командалар үти, каршы ала, алып бара, тәпиен бирә, уйнарга ярата.

2. Как скажешь о том, что:

– у тебя есть собака (кошка);
– твоя собака умная;
– твоя собака выполняет команды;
– твоя собака подаёт лапу?

3. Спросите у друга:

– есть ли у него собака;
– выполняет ли его собака команды.

4. **Как радуется ваша собака? Продолжи предложения.**
   1) Аның күзләре ... , койрыгын ... .
   2) Ул минем янда ... , шатланып ... .

5. **Дополни диалог.**
   – Синең этең бармы?
   – ... .
   – Аның нинди гадәтләре бар?
   – ... .
   – Син этеңне яратасыңмы?
   – ... .

6. **Дополни диалог.**
   – Синең песиең бармы?
   – ... .
   – Синең песиең нинди төстә?
   – ... .
   – Ә күзләре нинди?
   – ... .
   – ... ?
   – Әйе, без бергә уйныйбыз.

Без спорт яратабыз

1. **Скомандуй:**
   Беги! Сядь! Встань! Прыгай! Плавай! Играй!

2. **Скажи, что ты:**
   – бегаешь (плаваешь, прыгаешь, играешь);
   – быстро бегаешь (высоко прыгаешь, хорошо играешь).

3. **Спроси у друга:**
   – бегает ли он (плавает ли, прыгает ли, играет ли);
   – бегает ли он быстро (плавает ли он хорошо, прыгает ли он высоко, играет ли он хорошо).

4. Как скажет друг, если он:
– не бегает быстро (не прыгает высоко, не играет хорошо)?

5. Как скажешь о том, что:
– любишь играть в хоккей (футбол, баскетбол, волейбол, теннис, кататься на лыжах, бадминтон)?

6. Узнай у друга:
– идёт ли он на стадион;
– играет ли он в футбол.

7. Предложи ему:
– пойти на стадион;
– играть в футбол.

8. Предложи другу:
– вместе кататься на велосипеде;
– вместе играть в футбол.

9. Дополни диалог.
– ... ?
– Мин стадионга барам.
– Стадионда нишлисең?
– ... .

10. Ты катаешься на роликовых коньках. А твой друг не катается. Спроси, почему он не катается.

11. На соревнованиях твой друг занял первое место по бегу. Какой комплимент ты ему скажешь?

Спроси у друга, какие национальные игры Сабантуя он знает.

ЭЧТӘЛЕК

5 нче сыйныфта «Татарстан Республикасы дәүләт (татар) теле» фәнен укыту өчен төзелгән «Татар теле» укыту-методик комплекты белән эшләү үзенчәлекләре 3

5 нче сыйныфта рус төркемнәрендә татар теле укытуның тематик планы 7

Ишетеп аңлау күнегүләре 11

Контроль һәм үзконтроль өчен үрнәк биремнәр 40

Методическое пособие

Хайдарова Роза Закиевна
Ахметзянова Гульназ Магсумзяновна
Гиниятуллина Лейсан Адиповна

Обучение татарскому языку в образовательных организациях основного общего образования с обучением на русском языке

5 класс

Пособие для учителей

Редакторы:
Ильгизар Закиев,
Алсу Низамеева

Компьютерная вёрстка
Елены Шараповой

Подписано в печать 10.08.2025.
Формат 170×205 1/4. Бумага офсетная.
Гарнитура «Arial». Тираж экз. Заказ №

Издательство «Татармультфильм»
420066, г. Казань, пер. Односторонки Гривки, д. 32, помещ. 2

Отпечатано в полном соответствии с качеством
предоставленных материалов в типографии

9 785906 508508

«Татармультфильм»